

Styrelsen	2021-06-30 / 07-01
Handling nr	11.6
Handläggare	Michaela Shaw
Daterad	2021-06-07
Reviderad	

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

Rekommendation för beslut om allmän trafikplikt Trafik 2023 Hisingen, Expressbusstrafik

I enlighet med Lag (2010:1065) om kollektivtrafik ska ett avtal om allmän trafik som ingås av en regional kollektivtrafikmyndighet, eller av den till vilken befogenheter överlämnats, grunda sig på ett beslut om allmän trafikplikt. Kollektivtrafiknämnden har gett Västtrafik befogenheter att upphandla och teckna avtal om allmän trafik. Som underlag för beslut om allmän trafikplikt önskar kollektivtrafiknämnden Västtrafiks rekommendation avseende den trafik som Västtrafik avser upphandla.

Bifogad **Rekommendation för beslut om allmän trafikplikt** är underlag för kollektivtrafiknämnden i Västra Götalands beslut om allmän trafikplikt för Västtrafiks upphandling Trafik 2023 Hisingen och Expressbusstrafik.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av ovanstående föreslås styrelsen besluta
att godkänna redovisad rekommendation till beslut för allmän trafikplikt, samt
att översända rekommendationen till kollektivtrafiknämnden för fastställelse.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Camilla Holtet

Rekommendation för beslut om allmän trafikplikt
Upphandling Trafik 2023 Hisingen och
Expressbusstrafik

2021-06-07

Innehållsförteckning

1. Bakgrund.....	4
2. Beskrivning av nuvarande trafik och resandet.....	4
3. Framtida trafik	6
3.1 Expressbusstrafiken	7
3.2 Områdestrafiken Hisingen	7
4. Drivmedel	8
Områdestrafiken Hisingen	8
Expressbusstrafiken	8
5. Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet	8
6. Resultat av genomförda samråd inför upphandling	8
7. Västtrafiks rekommendation.....	9
8. Kollektivtrafiknämndens beslut.....	9

1. Bakgrund

Västtrafik förannonserade den 4 september 2020 att man hade för avsikt att under 2021/2022 upphandla kollektivtrafik inom Västra Götalandsregionen som omfattas av Lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

Västtrafiks styrelse beslutade i december 2020 att under 2021/22 att genomföra upphandlingar enligt föreslagen plan.

De kommande trafikavtalen planerades att ha trafikstart juni 2023 och 2024 och omfatta nuvarande busstrafik inom områdena:

- Hisingen - områdestrafik
- Expressbusstrafik inom Göteborg med omnejd.

Upphandlingen planeras att omfatta sammanlagt ca 130 fordon.

Trafiken ingår idag i avtalen:

- Hisingen och Svart Express
- Röd Express och Lila Express.

Enligt Kollektivtrafiklagen ska den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) fatta beslut om allmän trafikplikt. Innan beslut om allmän trafikplikt kan fattas ska myndigheten samråda med kollektivtrafikföretag för att ta reda på om det finns intresse av att utföra trafiken i kommersiell regi. Trafiken ska i sådana fall inte upphandlas. RKM i Västra Götaland har överlämnat befogenheten att samråda med kollektivtrafikföretagen samt att upphandla trafiken till Västtrafik AB. Västtrafik har genomfört samråd inför upphandling (SIU) under mars-april 2021.

Beslutet om allmän trafikplikt avser linjetrafiken inom de aktuella avtalen.

2. Beskrivning av nuvarande trafik och resandet

Dagens trafik på Hisingen har tillsammans med områdestrafiken, stombuss, dvs spårvagn, stombuss och expressbuss en mycket god yttäckning.

Trafiken är till sin karaktär främst ämnad för att tillgodose resenärernas dagliga behov av utbildnings- och arbetsresor samt annat vardagsresande.

Trafiken ingår idag i huvudsak i två trafikavtal. Ett trafikavtal omfattar Hisingen och Svart Express. Det andra avtalet omfattar Röd- och Lila Express.

Avtalet Hisingen och Svart Express består av stadsbusstrafik och främst så kallad områdestrafik. Uppdragets karaktär är främst att mata till de större knut- och bytespunkterna som finns inom avtalets upptagningsområde.

Trafiken i nuvarande trafikavtal:

- I avtalet för Hisingen inklusive Svart Express uppgick resandet år 2019 till cirka 37 miljoner resor.
- Hisingensavtalet omfattar idag 29 linjer.

Avtalet för Röd- och Lila Express omfattar två expressbusslinjer. Expressbusslinjer har som uppdrag att snabbt knyta samman sitt lokala upptagningsområde med större knut- och bytespunkter.

- Dagens avtal för Röd- och lila express omfattar två linjer.
- I avtalet för Röd och Lila Express uppgick resandet år 2019 till drygt 4 miljoner resor.

Expressbusslinjerna som ingår i dagens avtal där benämningen på linjerna har ändrats för att anpassas mot målbild Koll2035.

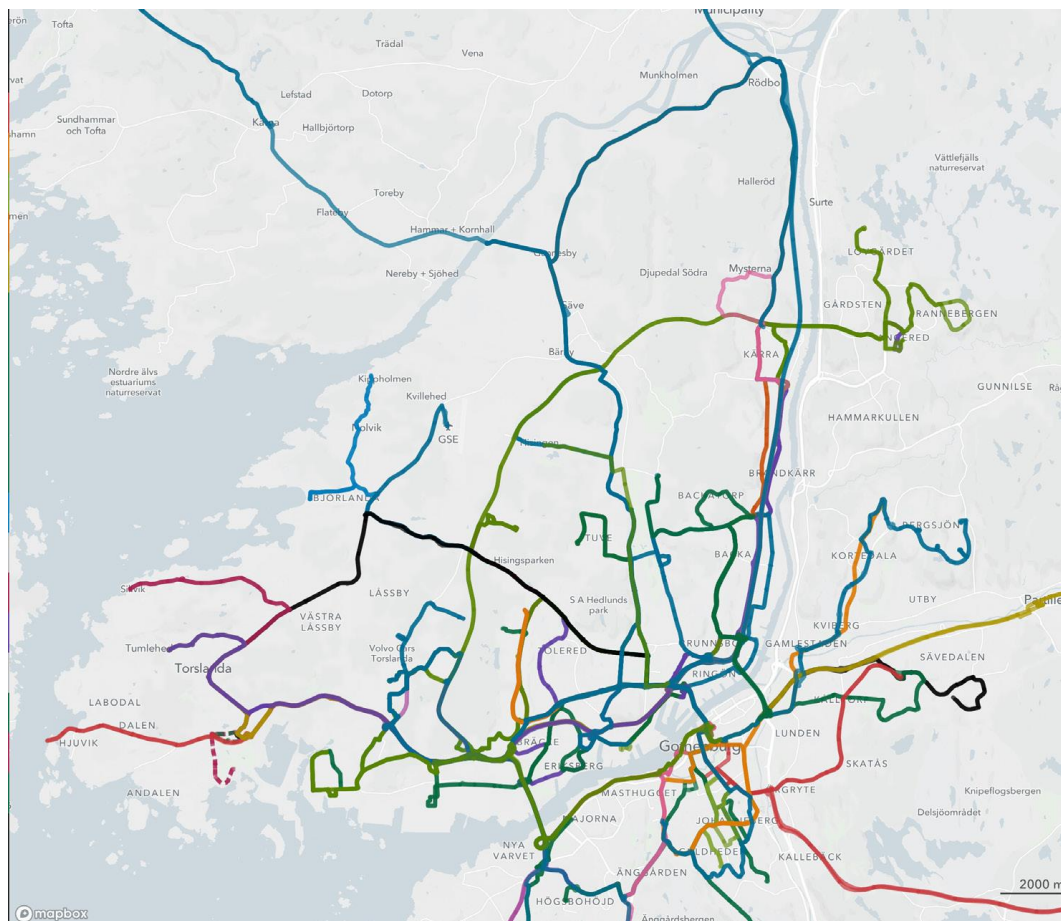
Linje X5 (del av linje 50 och Svart express)

X6 (Röd Express)

X76 (högtrafiklinjerna 176)

X77 (högtrafiklinjerna 177)

X90 (Lila Express)

Dagens linjenät för Hisingsavtalet samt Lila och Röd express

3. Framtida trafik

Under perioden 2018–2022 har eller ska hela trafiken i Göteborg, Mölndal och Partille ut på upphandling. Västtrafik har genomfört två av tre upphandlingar inom Göteborg, Mölndal och Partille. Upphandlingarna Trafik 2020 GMP och Trafik 2022 Centrum Nordost är genomförd och Trafik 2023 Hisingen Expresser är den sista upphandling inom detta område och avtalen har en löptid på 10 år.

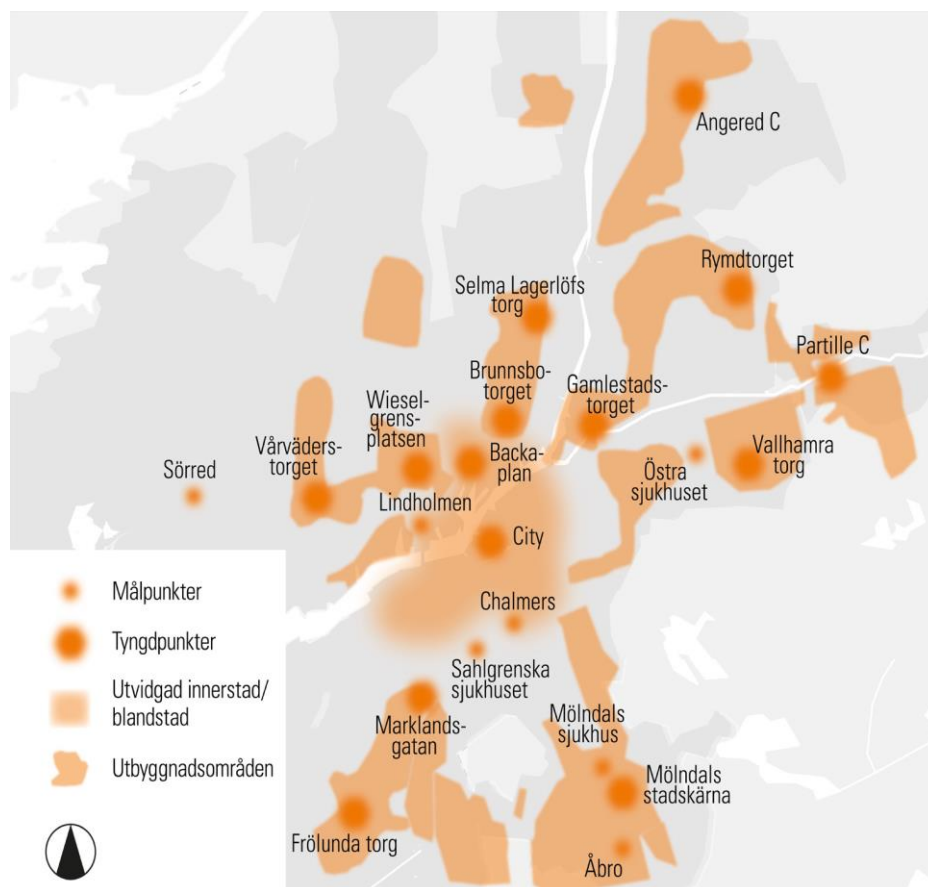
För att erbjudandet till kund ska bli så attraktivt som möjligt har linjer flyttats inom upphandlingarna och inom avtalen. Karaktären på linjer och trafiken har också anpassats för att följa uppsatta mål och strategier.

Hela Göteborgs stadstrafik kommer efter denna upphandling vara elektrifierad.

Trafiken som planeras upphandlas har två olika uppdrag, områdestrafiken på Hisingen samt Expressbusstrafik.

Områdestrafikens främsta uppdrag är att mata till de större knut- och bytespunkterna som finns inom avtalets upptagningsområde.

Expressbusslinjer har som uppdrag att snabbt knyta samman sitt lokala upptagningsområde med större knut- och bytespunkter.

Viktiga mål- och tyngdpunkter enligt Koll2035

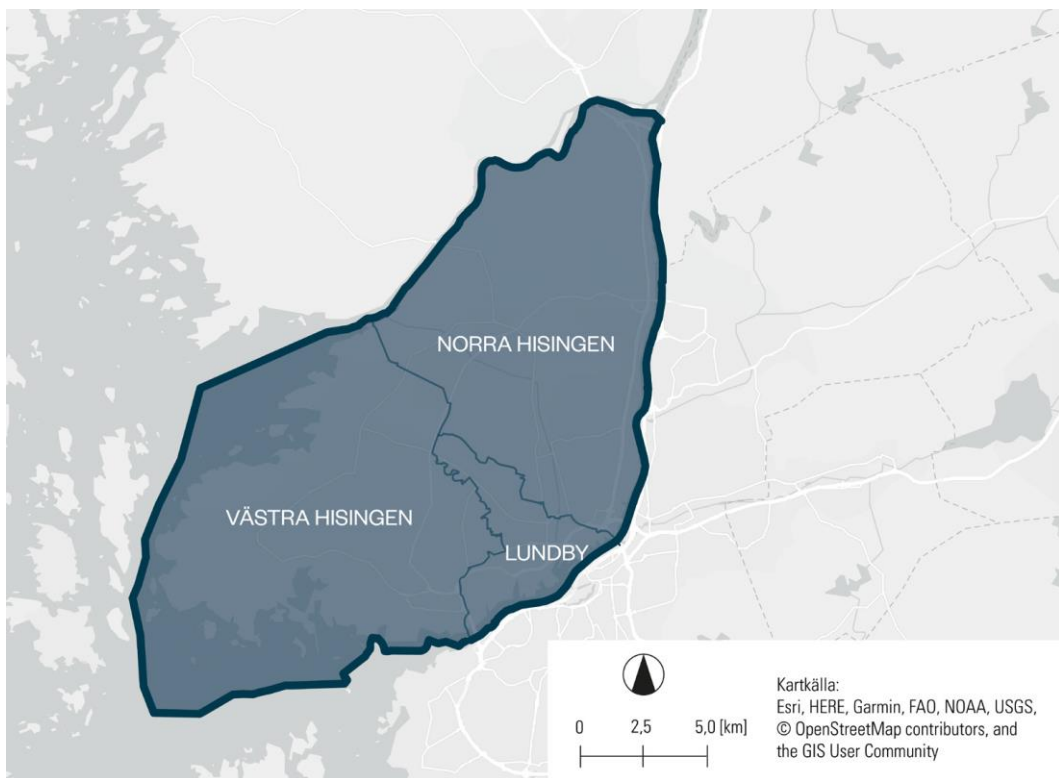
3.1 Expressbusstrafiken

Enligt målbild Koll2035 ska expressbusstrafiken utvecklas mot så kallade Metrobusslinjer. De Expressbusslinjer som planeras ingå i Trafik 2023 är linjer som trafikerar på Hisingen eller till/från Hisingen. Linjerna är expressbusslinjer och har i uppdrag att snabbt knyta samman sitt lokala upptagningsområde med större knut- och bytespunkter.

3.2 Områdestrafiken Hisingen

Det geografiska området som ska upphandlas sammanfaller med ön Hisingens geografiska avgränsning samt det tre stadsdelsnämndsområdena Norra Hisingen, Västra Hisingen och Lundby, se karta *Områdesavgränsning*.

Upphandlingen omfattar områdestrafiken på Hisingen och ska tillgodose resbehoven för boende och verksamma inom det geografiska området, detta med undantag för de behov som stornätet (spårvagn, city- och expressbuss) kan tillgodose.

Områdesavgränsning

4. Drivmedel

För att nå miljömålen och därmed uppfylla Miljö- och klimatstrategin ska stadstrafik bedrivas med eldrift och landsbygdsdrift i första hand drivas med gasdrift.

I rekommendationerna för drivmedel har hänsyn tagits till Västra Götalandsregionens Miljö- och klimatstrategi. Västtrafik kommer följa strategin med undantag där det är krav på dubbeldäckare, se nedan.

Områdestrafiken Hisingen:

- Klass I bussar krav 100% eldrift under hela avtalstiden.
- Klass II bussar krav 100% gasdrift under hela avtalstiden.

Expressbusstrafiken

- 100 % gasdrift under hela avtalstiden.
- Undantaget är dubbeldäckare. Det finns ingen fordonsleverantör som kan leverera en dubbeldäckare med gasdrift därav föreslås att inte ställa något specifikt krav på drivmedel för dubbeldäckare.

5. Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Rekommendationerna följer uppsatta mål och strategier och bedömningen är att inga kostnadsdrivande krav är ställda. Kostnaderna för den kommande upphandlade trafiken bedöms rymmas inom långtidsprognosen.

6. Resultat av genomförda samråd inför upphandling

Inför upphandling undersöks om intresse finns hos trafikföretagen att bedriva kommersiell trafik. Detta sker genom Samråd inför upphandling (SIU).

Västtrafik bjöd under våren 2021 in trafikföretag att delta på SIU. 14 trafikföretag anmälde sitt intresse att delta.

Den 12 mars 2021 genomfördes ett gemensamt samråd där samtliga anmälda trafikföretag och en representant för Kollektivtrafikmyndigheten deltog. Nio trafikföretagen anmälde även sitt intresse av att delta på enskilda samråd. De enskilda samråden genomfördes under vecka 15 och 16.

Vid samråden ställdes frågan till trafikföretagen om de ansåg att någon del av den aktuella trafiken skulle kunna utföras helt på kommersiell grund.

Inget trafikföretag framförde att hela eller delar av trafiken skulle kunna vara intressanta att köra kommersiellt i egen regi. Inget annat intresse av att bedriva trafiken kommersiellt har anmälts till Västtrafik eller Kollektivtrafikmyndigheten.

7. Västtrafiks rekommendation

Västtrafik önskar att kollektivtrafiknämndens beslut om allmän trafikplikt ska omfatta trafik inom de områden som funnits beskrivna i förannonseringen och som har avhandlats under samråden.

Med åberopande av vad ovan anförts avseende

- trafikens syfte, vilket överensstämmer med trafikförsörjningsprogrammets mål och strategier,
- att inget intresse visats för att utföra trafiken i kommersiell regi,
- att inget önskemål om att undanta trafik från trafikpliktsbeslut har framförts,

rekommenderar Västtrafik kollektivtrafiknämnden i Västra Götaland att fatta beslut om allmän trafikplikt för den ovan beskrivna trafiken.

Trafikpliktsbesluten utgår i princip från nuvarande trafik, men omfattar möjlighet till utökad och förändrad trafik på längre sikt i enlighet med regionala kollektivtrafikmyndighetens trafikförsörjningsprogram.

8. Kollektivtrafiknämndens beslut

Beslutet om rekommendation i Västtrafiks styrelse skickas till kollektivtrafiknämnden för beslut om allmän trafikplikt.

//